

Djeca bjegunci nose jedino strah u očima

Mila Jelavić

Na strani djeteta

Pravobraniteljica za djecu

Bez obzira na to otkud dolaze i koji je razlog bijega, ta djeca zaslužuju razumijevanje i zaštitu

Bilo iz znatiželje, ozbiljne opasnosti, potrebe ili nekoga drugog razloga, mnoga djeca odlaze od svoje kuće, čak i izvan granica države u kojoj im žive roditelji, u potrazi za boljim, sigurnijim životom, obećanim dobitkom ili pustolovinom. Susrećemo ih i u Hrvatskoj premda ih je u nas manje nego u Španjolskoj, Italiji ili Velikoj Britaniji. Mi ih nazivamo „djeca bez pratnje“ ili „odvojena djeca“ jer su uvijek bez pratnje roditelja ili skrbnika. Za socijalne radnike, policajce i druge koji se o njima trebaju skrbiti, oni su nepoznanica, izvor problema,

katkad ljutnje i komentara: Samo nam vi još trebate, kao da nemamo dovoljno svojih briga.

Iz perspektive djeteta susret s tim službenim osobama mnogo je traumatičniji, o čemu svjedoči strah u njihovim očima. Djeca se pitaju: Što će biti sa mnom, mogu li vjerovati ovoj osobi, smijem li joj se povjeriti, hoće li me deportirati? To su svakodnevni problemi i pitanja djece koja su napustila vlastiti dom i našla se u nepoznatu okruženju, u nepoznatoj državi, gdje najčešće i ne razumiju jezik na kojem se od njih pokušava doznati kako su se našli baš ovdje. U takvoj se situaciji svake godine u Europi zatekne oko 6300 djece. U Hrvatskoj ih je između 100 i 200. U prošloj godini bilo ih je 97.

Kakva je njihova sudbina, skrbimo li se o njima na odgovarajući način, postoje li jedinstveni standardi u njihovoj zaštiti u različitim državama?

Ta su pitanja bila tema stručnog skupa održana nedavno u Padovi u Italiji. Premda Konvencija o pra-

vima djeteta obvezuje sve zemlje na jednako postupanje i osiguravanje jednakih uvjeta za život svoj djeci, poštujući njihov najbolji interes, neovisno o tome jesu li državljani ili stranci, na skupu se moglo čuti da se u mnogim zemljama te obveze ne poštuju.

Slušajući djecu kad govore o razlozima odlaska iz vlastite kuće, ne smijemo se ponašati birokratski, ne smijemo ih ukalupiti samo u pravne norme i kućice. Nužno je više razumijevanja i zauzimanja za njih, nužno je i više poštovanja, uz osiguran dom, hranu, prikladnu odjeću, uslugu liječnika i školsku torbu. Mnoge od njih upravo su roditelji otpravili od kuće zadnjom ušteđevinom kako bi ih „spasili“ od rata, nasilja ili neimaštine i bijede što im prijete u njihovoj zemlji, očekujući humano i ljudsko ponašanje onih koji će se „u dalekom svijetu“ skrbiti o njima. Stoga je važno da se svi mi prema toj djeci odnosimo ne kao prema brojevima, već kao prema konkretnim osobama s licem i imenom.

PITAJTE PRAVOBRANITELJICU

Pitanja šaljite na adresu:
 Večernji list, Slavenska avenija
 4, 10 000 Zagreb
 (za: Pitaj pravobraniteljicu).